

travelbook

travelbook

Santorini

Bezdružica

ERGO
HESTIA®

Autorka przewodnika: Agnieszka Zawistowska

Redaktor prowadzący: Łukasz Karolewski

Redakcja: Barbara Faron

Opieka techniczna: Katarzyna Leja

Skład: Travel&Design Miron Kokosiński

Opracowanie kartograficzne: DAKA – Studio Graficzne

Źródło pochodzenia danych kartograficznych: OpenStreetMap.org

Projekt graficzny serii i okładki: Ewa Jarocka; materiały graficzne na okładce zostały wykorzystane za zgodą stock.adobe.com

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji. Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawca dążyli do wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawca nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Helion S.A.

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 2309863

e-mail: redakcja@bezdroza.pl

księgarnia internetowa: <http://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

<http://bezdroza.pl/user/opinie/?besan2>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Wydanie II

ISBN: 978-83-283-9147-5

Copyright © Helion S.A., 2022

Kup książkę

Poleć książkę

Oceń książkę

Księgarnia internetowa

Lubię to!
Nasza społeczność

travelbook

Santorini

Bezdroża

Spis treści

Atrakcje Santorini 6

› Wydarzenia kulturalne 10

Informacje praktyczne 15

Przed wyjazdem 16

Wybór czasu podróży 16

Santorini poza sezonem 16

Źródła informacji 18

Formalności 18

Zabezpieczenie medyczne
i ubezpieczenie 19

Dojazd 20

Samolotem 20

Promem 20

Jachtem 20

Na miejscu 21

Komunikacja 21

Noclegi 22

Wyżywienie 23

Zakupy 23

Życie nocne 25

Aktywny wypoczynek 28

Informacje A-Z 36

Informacje krajoznawcze 41

Krajoznawcze ABC 42

Położenie 42

Przyroda 43

Historia 45

Starożytność 45

Pod obcym panowaniem 46

W czasach autonomii 46

› Kalendarium historyczne 47

Tradycje i kultura 48

Język 48

Religia 48

Obyczaje 51

Architektura 52

Sztuka i kultura ludowa 53

Centra i galerie sztuki 53

Kuchnia 54

Lokalne produkty 54

Lokalne potrawy 57

Wino i piwo 57

Santorini 59

Fira 60

Stare miasto 62

Muzea 64

Okolice Firy 66

Firostefani 66

Imerovigli 67

Gialos 69

Karterados 69

Vourvoulos 70

Północ wyspy 72

Oia 72

Ammoudi 76

Armeni 77

Armenaki 77

Finikia 78

› Plaże 80

Centrum wyspy 86

Mesearia 86

Monolithos 87

Vothonas 87

Exo Gonia 88

Mesa (Episkopi) Gonia 89

Kamari 90

› Winnice 92

Starożytna Thira 96

Południe wyspy 99

- Pyrgos 99
- Athinios 102
- Megalochori 102
- Emporio 105
- Perissa 105
- Perivolos i okolice 106
- Akrotiri 108

Wulkan 112

- Palea i Nea Kameni 112
- Wycieczka na wulkan 113

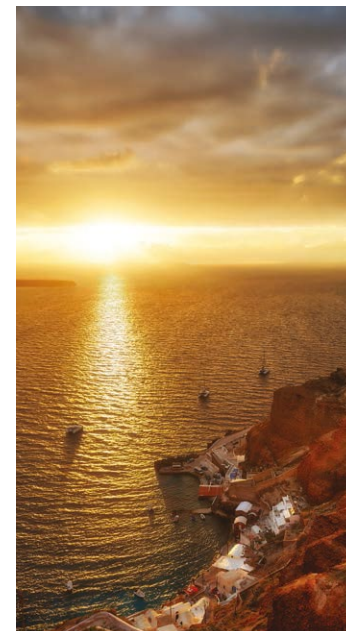
Sąsiednie wyspy 115

Tirasia 116

- Riva 117
- Manolas 117
- Potamos 117
- Agrilia 118
- Kera 118
- Trasy piesze 119

Folegandros 121

- Chora 122
- Ano Meria 125
- Karavostassis 126
- Trasy piesze 126

Sikinos 128

- Alopronia 128
- Sikinos (Chora) 130
- Plaże 132
- Trasy piesze 132

Ios 133

- Gialos 133
- Chora 134
- Stanowisko archeologiczne Skarkos 136
- Psathi 137
- Plaże 138
- Trasy piesze 138

Anafi 139

- Chora 140
- Agios Nikolaos i Klisidi 141
- Półwysep Kalamos 141
- Trasy piesze 142

Indeks 146

- Stownikzek polsko-grecki 148
- Legenda 150
- Autorka przewodnika 150

Plaże

Plaże rozciągają się głównie wzdłuż wschodniej i południowo-wschodniej części Santorini, choć najstynniejsze i najbardziej urokliwe leżą na południu. Mimo że do części z nich nietatwo się dostać, stanowią one jedną z największych atrakcji wyspy.

Południowe wybrzeże

Położona na południu CZERWONA PLAŻA (Kokkini Paralia) jest jednym z najbardziej intrygujących miejsc na wyspie. Jak sama nazwa wskazuje – wszystko jest tutaj w czerwonym kolorze, od skał po piasek i kamienie. Plaża jest zorganizowana, przy parkingu znajdują się kantyny. Można się tutaj dostać łodzią, która odpływa co 30 min z Akrotiri, lub pieszo od kaplicy Agios Nikolaos, ale droga nie należy do łatwych. Uwaga! Plaża bywa zamknięta ze względu na osuwające się kamienie.

Niedaleko rozciąga się BIAŁA PLAŻA (Aspri Paralia), położona w małej zatoczce, w otoczeniu wysokich, jasnych skał.

Można się tu dostać w ramach zorganizowanego rejsu lub łodzią z Akrotiri. Miejscowość oferuje spokojną, malutką plażę nad głębokimi wodami, doskonałe tawerny oraz fantastyczne widoki na wulkan i całą wyspę, które można także podziwiać z pobliskiej plaży GIALOS.

W okolicach Faros, niedaleko od latarni morskiej, można znaleźć dwie spokojne plaże. Pierwsza to MESA PIGADIA z paroma jaskiniami i niesamowitymi formacjami skalnymi, przypominającymi te z okolic Vlychady. Drugą jest maleńka, zorganizowana plaża KAMBIA, przy której mieści się nieduża rodzinna tawerna serwująca dobre ryby. Żeby się tu dostać, warto wypożyczyć jeepa.

Jedną z najpiękniejszych i najlepiej zorganizowanych plaż na wyspie jest VLYCHADA z popularnym beach barem. To idealne miejsce dla tych, którzy nie lubią tłumów. Okolica przywodzi na myśl krajobraz księżycowy. W dalszej, niezorganizowanej części plaży znajduje się miejsce dla nudystów.

Kup książkę

Poleć książkę

Plaże dla aktywnych

Za przylądkiem Exomitis leżą zorganizowane plaże AGIOS GEORGIOS i PERIVOLOS. Przejrzyste turkusowe wody, oblewające czarny piasek, są doskonale do uprawiania sportów wodnych. W pobliżu znajduje się boisko do siatkówki. Perivolos obfituje także w liczne beach bary i tawerny. Można się tu dostać autobusem, ale należy poprosić kierowcę, żeby zatrzymał się na żądanie w Perivolos, bo przystanek znajduje się w Perissie.

PERISSA to jedna z najpopularniejszych zorganizowanych plaż na wyspie, oznaczona Błękitną Flagą. Można na niej uprawiać sporty wodne, w tym windsurfing, jet ski czy jazdę na nartach wodnych. Jest tu także centrum nurkowania oraz park wodny, a w okolicy doskonale rozwinięte zaplecze turystyczne – od szerokiego

wyboru miejsc noclegowych (w tym kemping) po liczne tawerny i bary.

Kolejna zorganizowana plaża odznaczona Błękitną Flagą to KAMARI. Plaża ma bardzo dobre zaplecze turystyczne, ale w szczycie sezonu staje się zatłoczona. Są tu centra sportów wodnych, liczne kafejki, bary, restauracje, sklepy i supermarkety, a także tętniące życiem kluby nocne. Plażę otaczają głębokie wody, co sprawia, że jest doskonałym miejscem do nurkowania. Jej długi odcinek rozciąga się u stóp imponującej góry Mesa Vouno i ruin Starożytnej Thiry. Równoległe do plaży biegnie promenada, latem zamknięta dla ruchu kołowego.

Nieopodal leży popularna wśród młodych turystów plaża AVIS, na której można uprawiać sporty wodne, szczególnie windsurfing (sprzyjający wiatr) oraz niezorganizowana, odludna i spokojna AGIA PARASKEVI.

[Kup książkę](#)

[Poleć książkę](#)

Okolice Firy

Fira to nie tylko jej urokliwe załki i muzea. To także niezbyt odległe od centrum okolice, w których można zobaczyć wiele ciekawych wiosek.

Firostefani

Firostefani leży ok. 10 min drogi od centrum Firy i stanowi niejako jej kontynuację. Spacer starą brukowaną ścieżką przy kalderze (trasa prowadzi dalej do Imerovigli i Oia) jest najlepszym sposobem na zwiedzenie tej malowniczej osady. Okolica zachowała tradycyjny charakter

i, podobnie jak Imerovigli, szczyli się fantastycznymi widokami.

W przeciwieństwie do tętniącej życiem Firy panuje tu spokojna atmosfera. To idealne miejsce dla tych osób, które chcą być blisko intensywnego i kosmopolitycznego życia stolicy, ale nie w jego sercu.

Kościół Agios Theodoros

Charakterystycznym elementem miejscowości Firostefani jest kościół Agios Theodoros z niebieską kopułą, który od lat pojawia się na wielu zdjęciach ukazujących Santorini. Warto go odwiedzić dla starej ikony, która znajduje się na ołtarzu w prezbiterium.

Z historią powstania kościoła wiąże się ciekawa legenda: kiedy w 1570 r. pewien marynarz przywiózł z Rosji ikonę przedstawiającą Dziewicę Maryję z Dzieciątkiem na ręku, wierni umieścili ją w specjalnie na tę okoliczność zbudowanym kościele, który powstał w miejscu dwóch mniejszych kaplic. Wkrótce rozniosła się wieść o cudach dziejących się przy ikonie. Wiarę mieszkańców wyspy w niezwykłe moce ikony podtrzymał „cud” związany z jej ocaleniem podczas trzęsienia ziemi w 1956 r. Kościół wówczas ucierpiał, ale ikona pozostała nienaruszona.

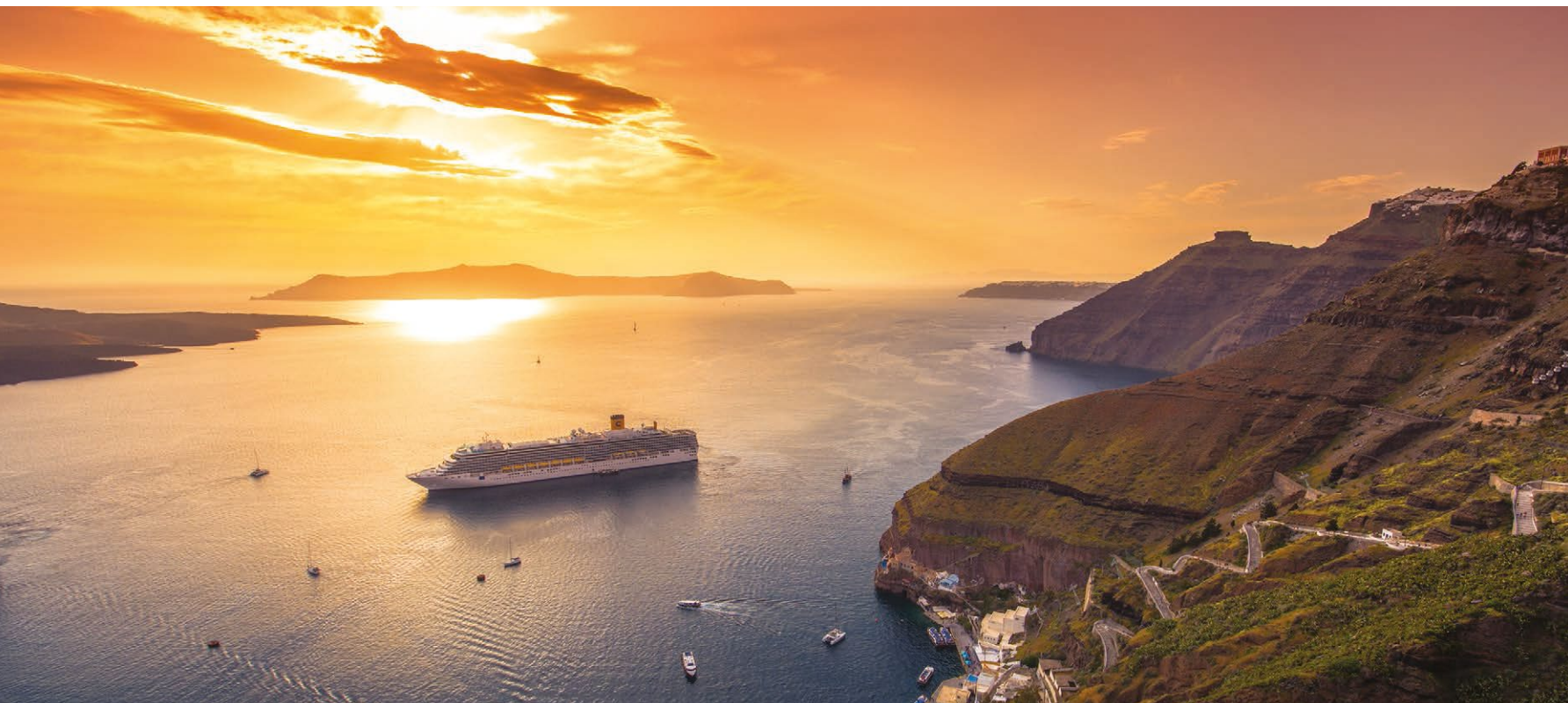
Oprócz wspomnianej wyżej świątyni w Firostefani znajduje się także **kościół Agios Gerassimos**, a przy drodze do Ime-

rovigli **klasztor Agios Nikolaos** zbudowany w 1651 r. przez rodzinę Gyzis.

Imerovigli

Miejscowość położona na obręczy kaldery, 30 min piechotą od Firy, słynie z jednego z najpiękniejszych widoków na wulkan. Zachody słońca w Imerovigli są tak urzekające, że wiele par właśnie tutaj decyduje się na ślub.

Architektura malowniczej i spokojnej osady jest zachwycająca. Znajduje się tutaj wiele luksusowych i butikowych hoteli nastawionych na bogatszą klientelę oraz kilka ciekawych zabytków. Na uwagę zasłu-

guje m.in. **kościół Panagia Malteza** z ikoną Maryi, która podobno została znaleziona na Malcie, oraz najstarszy na Santorini kasteli. Do tego ostatniego nawiązuje zresztą nazwa miejscowości, która pochodzi od słów *imera* (grec. dzień) i *vigla* (grec. wieża strażnicza). Z racji swojego usytuowania Imerovigli stanowiła bowiem doskonały punkt obserwacyjny, z którego w porę można było dostrzec piratów.

Forteca Skaros

Zamek Skaros został wzniesiony między 1205 a 1230 r. przez obywatela Republiki

▼ Stary port Gialos

Weneckiej Giacomo Barozziego, który uczynił z tego miejsca stolicę wyspy. Fortyfikacje zbudowano z kamienia, a w ich niewielkim obrębie mieściło się ok. 200 rezydencji, kościołów i klasztorów oraz labirynty uliczek. Połączenie z pozostałą częścią osady było możliwe dzięki ruchomemu drewnianemu mostowi.

Mimo że forteca nigdy nie została zdobyta, przez stulecia stopniowo niszczała w wyniku erupcji wulkanu i wywołanych nimi trzęsień ziemi. Ostatecznie jej teren został opuszczony w XVII w. Większość

mieszkańców przeprowadziła się do Firy, która stała się nową stolicą wyspy. Dzisiaj po dawnych fortyfikacjach pozostały tylko skromne ślady.

Gialos

Stary port Gialos leży u stóp skalistego urwiska, na którym rozlokowała się Fira. To tutaj przyplwają turyści na statkach wycieczkowych lub promach i udają do stolicy – pieszo, na grzbiecie osiołków lub kolejką linową. Stąd także można wypłynąć kaikami (tradycyjnymi drewnianymi

statkami) na jednodniową wycieczkę na wulkan i pobliską Tirasję.

W Gialos znajdują się **Tripes** (jaskinie), **stara fabryka pomidorów** Gr. Koutsogian-nopouloza i biała **kaplica Agios Nikolaos**, stanowiąca przykład architektury eklezjastycznej.

Port połączony jest z Firą tzw. **Karavolades** – drogą obejmującą ok. 600 stopni. Ci, którzy podejmą się trudu wspinaczki, zostaną wynagrodzeni imponującymi widokami. Inną opcją podróży do Firy jest skorzystanie z siły mięśni osłów i mułów. Ta forma transportu pasażerów i towarów jest nadal stosowana w kilku wioskach ze względu na trudno dostępną, wąską ścieżkę.

Karterados

Karterados to mała wioska, która niegdyś była dobrze prosperującym miasteczkiem z licznymi rezydencjami kapitanów.

Okolice była zamieszkała od XVII w. Leżąca w wyschniętym korycie rzeki osada pozostawała praktycznie niewidoczna z morza. Jej nazwa pochodzi od greckiego słowa *karteri* (grec. punkt zasadzki) i prawdopodobnie nawiązuje do tego, że mieszkańcy zasadzali się tutaj na piratów.

CIEKAWOSTKA

Lokalne przysmaki

Karterados pełna jest kawiarni, restauracji z tradycyjną kuchnią i sklepów, w których można zakupić lokalne przysmaki. Warto też wstąpić do tradycyjnej piekarni **Kalisperis**, gdzie można skosztować wypieków ze starego pieca opalanego gałązkami winorośli.

▲ Wschód słońca nad Vourvoulos

Na placu miejskim znajduje się tradycyjny **młyn wiatrowy** i tablica upamiętniająca poległych w czasie II wojny światowej. Po lewej stronie, za wyjściem z placu, droga ostro skręca w lewo i daje początek „Schodom Galaiosa”, które prowadzą do starej części Karterados z brukowanymi uliczkami, pięknymi rezydencjami kapitanów i wbudowanymi w skałę domami w jaskiniach.

W centrum wioski stoi **kościół Analipsi tou Sotira** (Wniebowstąpienia Zbawiciela) z dzwonnica w kształcie wieży, co jest charakterystyczne dla architektury włoskiej. Czterdzieści dni po Wielkanocy odbywają się tutaj wielkie uroczystości.

W wiosce znajdują się jeszcze dwa inne kościoły zbudowane w typowo santoryńskim stylu: **Agios Nikolaos** i **Isodia tis Theotokou** (Objawienia Matki Boskiej).

Vourvoulos

Vourvoulos znajduje się ok. 4 km od Firy, na drodze w kierunku północnych plaż. Ta malownicza wiejska osada z małym portem i kolorowymi łodziami rybackimi jest idealnym miejscem na odpoczynek z dala od zgiełku. Znajdują się tu przytulne kawiarnie oraz tradycyjne tawerny, w których serwowane są świeże ryby i pyszne lokalne specjały.

W Vourvoulos warto spacerować się brukowanymi uliczkami, wzdłuż których stoją klasyczne cykladzkie domy z uroczymi dziedzińcami.

Na głównym placu wznosi się imponujący **kościół Agios Efstathios** – święto jego patrona przypada na 13 grudnia. Warto również odwiedzić piękny **kościół Agios Panteleimonas**, przy którym znajduje się cmentarz.

INFORMATOR

Stolica Santorini, jak przystało na najbardziej tętniącą życiem miejscowość na wyspie, niezależnie od pory roku dysponuje doskonałym zapleczem turystycznym. Oprócz licznych ofert noclegowych, restauracji i barów można tu znaleźć banki, pocztę, apteki, szpital, a także mnóstwo sklepów i punktów usługowych.

Bardzo dobrze rozwinięte zaplecze turystyczne mają także Firostefani oraz Imerovigli, w których znajdują się restauracje, tawerny, kawiarnie oraz minimarkety. Dodatkowo w Imerovigli działają biura podróży i wypożyczalnie samochodów.

KOMUNIKACJA

Fira jest dobrze skomunikowana z resztą wyspy. Z portu Gialos do stolicy można się udać samochodem, autobusem, kolejką linową lub pokonując 587 szerokich stopni. Można się także przejechać na osłę, choć nie jest to szczególnie polecany środek transportu.

W pobliżu placu Theotokopoulou w Firze znajdują się przystanki autobusowe oraz postój taksówek. Uwaga! W szczycie sezonu pojazdy nie mogą przejeżdżać obok placu, dlatego korzystają z tzw. drogi Karterados. Z jednej strony prowadzi ona na północ do Kontochori, Firostefani, Imerovigli i Oia, a z drugiej na południe do Mesarii, skąd można dostać się w inne rejony wyspy.

NOCLEGI

Fira ma doskonałe zaplecze noclegowe niezależnie od pory roku. Można tu znaleźć największy wybór noclegów, w tym kemping. Tańszego zakwaterowania można szukać np. w Karterados, zaledwie 2 km od Firy.

Duży wybór miejsc noclegowych posiadają także okoliczne miejscowości, szczególnie Firostefani oraz Imerovigli. Noclegi w Imerovigli są jednak dla osób, które nie muszą liczyć się z kosztami i pragną mieć widok na kalderę (wiele hoteli spełnia ten warunek). Hotele i pokoje do wynajęcia można także znaleźć w Vourvoulos.

Ze względu na ukształtowanie terenu wyspy większość miejsc noclegowych, z wyjątkiem kilku większych 5-gwiazdkowych hoteli, to niewielkie, kameralne miejsca. Więcej informacji na temat bazy noclegowej można znaleźć np. na stronie www.santorini.com/hotels.

WŻYWIENIE

W Firze, Firostefani, Imerovigli oraz w Vourvoulos działają liczne restauracje, tawerny, kawiarnie, minimarkety oraz inne sklepy, w których można kupić produkty spożywcze. Osoby, które lubią wstawać o poranku, mogą odwiedzić targ warzyw i rybny na świeżym powietrzu (Manaviki), położony na obrzeżach Firy (w kierunku Imerovigli).

W wielu restauracjach i tawernach można skosztować dań kuchni regionalnej przyrządzonych na bazie świeżych, miejscowych produktów, a dodatkowym atutem tych lokali będą wspaniałe widoki na kalderę (w miejscach bardziej obleganych rezerwacja może się okazać konieczna). Tradycyjne kawiarnie, na które łatwo trafić niemal na każdym kroku, oprócz frappe (kawa mrożona), ulubionego greckiego letniego napoju, często oferują przekąski.

W Firze wiele lokali jest otwartych do późnych godzin. Podobne istnieją w miejscowościach Oia, Perissa, Perivolos i Kamari, gdzie liczne bary i kluby na plaży działają do bardzo późna.

PROGRAM PARTNERSKI

— GRUPY HELION —

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA
Helion

Kup książkę

Travelbook to Twój niezastąpiony towarzysz podróży. Wskaże Ci najważniejsze atrakcje, podpowie, czego szukać poza głównymi szlakami, i wprowadzi w świat miejscowych obyczajów. Znajdziesz w nim opisy najciekawszych regionów i miast, a sprawdzone informacje praktyczne umożliwią staranne zaplanowanie podróży.

Santorini

uchodzi za jedną z najpiękniejszych wysp świata. I faktycznie nie można odmówić jej czar. Przypomina wielki taras wiszący nad Morzem Egejskim, z którego rozciągają się wspaniałe widoki. Słynie z białych domów, wijących się uliczek, młynów wiatrowych, pięknych plaż oraz kościołów z niebieskimi kopułami. To kosmopolityczne miejsce, które łączy tradycję z nowoczesnością.

Sprawdź najnowsze promocje:
• <http://bezdroza.pl/promocje>
Przewodniki najchętniej czytane:
• <http://bezdroza.pl/bestsellery>
Zamów informator podróżniczy:
• <http://bezdroza.pl/newsletter>

Helion SA
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
e-mail: bezdroza@bezdroza.pl
<http://bezdroza.pl>

ebook dostępny na:

ebookpoint

ISBN 978-83-283-9147-5

9 788328 391475

Cena 34,90 zł

Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

Zamówienia telefoniczne:
0 801 339900
0 601 339900